
Hygiejnestrategi

UDKAST

AUGUST 2021

Aarhus Kommune

Indhold

Baggrund og formål	2
Vision og målsætninger	3
Overordnede rammer og organisering.....	3
Fælles fagligt fundament	4
Implementering og evaluering af strategi	5

Baggrund og formål

Baggrund

Ifølge [FN's 17 verdensmål](#)¹ for bæredygtig udvikling - mål nr. 3 om sundhed og trivsel - skal vi sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper ved at bekæmpe smitsomme sygdomme.

Mangelfuld hygiejne kan betyde udbredelse af smitsomme sygdomme og resistente mikroorganismer blandt børn og voksne. Infektionssygdomme er derfor en stor belastning og kan have alvorlige konsekvenser for den enkelte, men rammer også samfundet i form af sygefravær og tabt arbejdsevne samt udgifter til pleje, behandling og rehabilitering. Der er derfor et stort forebyggelsespotentiale forbundet med at undgå smittespredning generelt i befolkningen. En nylig [OECD-rapport](#)² fremhæver dette.

Udviklingen i sundhedsvæsenet medfører, at der løbende kommer nye pleje- og behandlingsopgaver i kommunerne. Den på sygehuset iværksatte pleje og behandling fortsætter i borgerens egen bolig. Infektionshygiejnen er derfor lige så væsentlig i eget hjem som på sygehuset. Det er således afgørende vigtigt, at hygiejneindsatser tænkes ind i udviklingen af det nære sundhedsvæsen.

Ifølge Aarhus Kommunes Sundhedspolitik skal alle århusianere have det godt mentalt, socialt og fysisk. Dette indebærer bl.a. fravær af sygdom og infektioner og tryghed i forhold til at undgå smitte.

Under COVID19 epidemien blev behovet for en kompetent og handlekraftig hygiejneorganisation i Aarhus Kommune tydelig. En rettidig og grundig hygiejneindsats viste sig som det stærkeste våben mod COVID19, hvilket fordrer helhedstænkning og koordinering på tværs af magistratsafdelingerne, og en efterfølgende operationalisering til gavn for borgere og medarbejdere.

Formål

Hygiejnestrategiens formål er at understøtte hygiejneindsatserne i Aarhus Kommune, herunder samarbejdet på tværs af magistratsafdelinger, sygehuse samt praktiserende læger for at forebygge infektioner blandt borgere og medarbejdere.

Strategien skal medvirke til at sikre et tilstrækkeligt højt hygiejneniveau gennem organisering, planlægning, udvikling og monitorering af hygiejneindsatsen i kommunen. Videndeling og læring magistratsafdelingerne imellem vil også være et væsentligt omdrejningspunkt for at opnå en både rationel og effektiv indsats.

God hygiejne er ren, sund fornuft. Fokus skal holdes på at eliminere sygdomsfremkaldende mikroorganismer med enkle principper, så det "gøres nemt at gøre det rigtigt".

Som det fremgår under baggrund, er der både borgerrettede, faglige og organisatoriske mål og gevinster at tage med i betragtning ved at igangsætte en styrket og samlet hygiejneindsats i Aarhus kommune.

¹ [Verdensmålene | Verdensmålene - for bæredygtig udvikling \(verdensmaalene.dk\)](#)

² [Economics-of-Patient-Safety-October-2020.pdf \(oecd.org\)](#)

Vision og målsætninger

Vision

Aarhus Kommune arbejder for at fremme trivsel for borgere i alle aldersgrupper med fokus på eliminering af smitsomme sygdomme. Mange af de nye hensigtsmæssige vaner og rutiner, som er opnået under COVID19-pandemien, skal vi holde fast i, for det vil gøre Aarhus Kommunes borgere i stand til at leve et normalt hverdagsliv samtidigt med, at infektionssygdomme på denne måde forebygges effektivt.

Med en hygiejnestrategi ønsker Aarhus Kommune:

- at skabe rammerne for at forebygge infektioner blandt borgere og medarbejdere gennem viden, nudging, læring, teknologi, samarbejde og udvikling.
- at skabe en robust struktur og organisering indenfor hygiejneområdet, der vil ruste Aarhus Kommune til fremtidige krisesituationer a la COVID19-krisen og herigennem sikre, at kommunen er på forkant.

Det opnås ved at koordinere den fælles infektionshygiejniske indsats i Aarhus Kommune via en hygiejneorganisation på tværs af magistratsafdelinger og forvaltningsområder, der sikrer, at nyttig og relevant viden og erfaring formidles og anvendes i hele kommunen, og at der dermed altid er de rette kompetencer til at sikre høj kvalitet i hygiejneindsatserne.

Målsætninger

- at forebygge infektioner blandt borgere og medarbejdere
- at forebygge (akutte) indlæggelser og genindlæggelser forårsaget af infektioner
- at nedbringe sygefraværet grundet infektioner blandt borgere og medarbejdere
- at nedbringe antibiotikaforbruget blandt borgere og medarbejdere
- at styrke medarbejdernes kompetencer indenfor hygiejneområdet
- at inddrage borgerne i forebyggende infektionshygiejniske tiltag

Overordnede rammer og organisering

I Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakke for Hygiejne [Forebyggelsespakke - Hygiejne - Sundhedsstyrelsen](#)³ er opbygning af en kommunal hygiejneorganisation skitseret, hvilket er grundlaget for nærværende beskrivelse af hygiejnestrategien og -organiseringen i Aarhus Kommune.

Der er etableret en tværmagistratslig hygiejnekoordinatorfunktion, der understøtter et tværgående Hygiejneråd. Hygiejnerådet er en vidensopsamlingsgruppe, som kan bistå arbejdet i magistratsafdelingerne med rådgivning og vejledning. Koordinatorfunktionen udgår fra Sundhed og Omsorg.

³ [Forebyggelsespakke - Hygiejne - Sundhedsstyrelsen](#)

Den tværmagistratslige hygiejnekoordinator er kommunens bindeled til MRSA-enheden på Aarhus Universitetshospital, der yder infektionshygiejnisk rådgivning jf. [Samarbejdsaftale om infektionshygiejne Region Midt](#),⁴ og hvor specialet klinisk mikrobiolog ved behov bliver inddraget.

Derudover koordinerer den tværmagistratslige hygiejnefunktion efter behov kontakten til de nationale sundhedsmyndigheder irt. infektionshygiejniske tiltag i både drifts-, udviklings- og krisesituationer.

Det tværgående Hygiejneråd har ansvaret for at understøtte operationaliseringen af hygiejnestrategien på tværs af Aarhus Kommune. Hygiejnerådet består af repræsentanter fra ledelseslaget i alle magistratsafdelinger med særligt ansvar for infektionshygiejne.

Hygiejnerådet udarbejder et årshjul, som indeholder de overordnede emner, der årligt bliver udvalgt som fokus for hygiejneindsatsen, og som kan variere magistratsafdelingerne imellem. Hver magistratsafdeling har ansvaret for at udpege egne indsatsområder. Hygiejnerådet afrapporterer årligt til Sundhedsstyregruppen.

Med henblik på at indarbejde den infektionshygiejniske indsats i det daglige arbejde, er der lokale tovholdere med særligt ansvar og kompetencer. Tovholderne refererer til de ansvarlige ledere.

Der er desuden etableret et infektionshygiejnisk Vidensnetværk, der består af repræsentanter for de praksisnære tovholdere på tværs af magistratsafdelingerne. Den tværmagistratslige hygiejnekoordinator er tovholder for netværket, og kommissoriet er godkendt af Hygiejnerådet.

Fælles fagligt fundament

Det faglige fundament for Aarhus Kommune bygger på de Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer [NIR \(ssi.dk\)](#),⁵ som løbende redigeres og udbygges af Statens Seruminstitut.

Grundstenene i den infektionshygiejniske indsats drejer sig om:

- håndhygiejne
- anvendelse af arbejdsdragt
- anvendelse af personlige værnemidler
- rengøring og desinfektion
- håndtering af rene og urene tekstiler
- håndtering af affald
- håndtering af fødevarer

De 5 magistratsafdelinger og Borgmesterens Afdeling udarbejder med udgangspunkt i ovenstående årligt egne relevante hygiejneindsatsplaner og årshjul mhp. at indfri de overordnede målsætninger side 3.

⁴ [Microsoft Word - Samarbejdsaftale infektionshygiejne marts 2018.doc \(rm.dk\)](#)

⁵ [NIR \(ssi.dk\)](#)

Implementering og evaluering af strategi

Implementering

Hygiejnerådet er medansvarlig for operationaliseringen af hygiejnestrategien på tværs af Aarhus Kommune, mens de praksisnære ledere indenfor de enkelte områder har det daglige ansvar for, at medarbejderne har kendskab til strategien, og at den bliver anvendt i praksis i aftaleenhederne.

Evaluering

Strategien evalueres første gang efter 2 år, herefter fortsat minimum hvert 2. år. Strategien evalueres ift. målsætninger og eventuelle lokale succeskriterier og mål via Hygiejnerådet.